Ukrán est

Nem ízelítőt, hanem egy igen gazdag válogatást adtak az ukrán irodalomból a *Juhász Gyula Tanárképző Főiskola* orosz tanszéke irodalmi színpadának tagjai. A főiskola dísztermében október 12-én megrendezett est az odesszai barátsági hét egyik legszínvonalasabb eseményének bizonyult.

Ahogy *Szendrei János* főiskolai tanár a bevezetőjében elmondta, ennek az 50 milliós népnek az irodalmáról alig olvasni az irodalomtörténeti művekben. Válogatások ugyan jelentek már meg, de még mindig nem a teljesség igényével. A főiskolások által összeállított irodalmi műsor a magyar és az ukrán nép kapcsolatát, Ukrajna történelmét, hagyományait tükrözte.

„Dunának, Oltnak egy a hangja" — így indult az irodalmi est, Adv versével, stílszerűen. Majd a XIX. század legkiemelkedőbb ukrán költői: *Tarasz Sevcsenko* és *Ivan Franko* vallottak a népről, a hazaszeretetről, az elnyomásról. A századfordulót az ukrán költészet legnagyobb formaművésze, a versei hallatlan muzikalitásáról híres *Lenja Ukrajinka* képviselte. *Mihajlo Szemenko, Alekszandr Dovcsenko* művei már a ma emberének is szóltak, az októberi forradalmat, a XX. század problémáit bemutatva.

A pergő ritmusú irodalmi összeállítást ének- és zeneszámok színesítették, az ének-zene tanszék művésztanárainak előadásában.

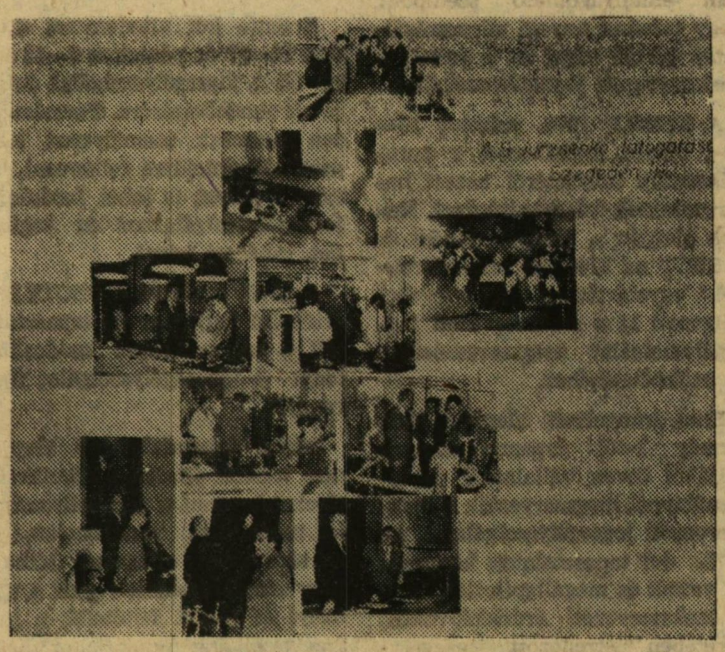

A. S. Jurzsenko 1961-ben Szegeden tett látogatásának emlékképei

VI. OST Gödöllőn

Az egyetemi és főiskolai stúdiósok immár hatodszor találkoztak, hogy megbeszéljék az előttük álló aktuális feladatokat, értékeljék az elmúlt időszak munkáját, eredményeit, valamint, hogy kicseréljék tapasztalataikat a technikával és a műsorokkal kapcsolatos kérdésekben.

Az idén október 8—11. között a Gödöllői Agrártudományi Egyetem adott otthont az ország ötvenkét stúdiójából érkezett csaknem 160 résztvevőnek. Szeged színeit a Szegedi Orvostudományi Egyetem *Apáthy* és *Jancsó Stúdiója* képviselte.

Az *Országos Stúdiós Találkozó* záróközleményében a résztvevők módosítva jóváhagyták a stúdiók munkájának koordinálását segítő alközpontrendszert. A szegedi és kecskeméti stúdiók munkáját az idén is az Apáthy Stúdió fogja össze. A műszaki szekció ajánlást fogadott el az újonnan épülő kollégiumokban létesítendő stúdiók szabványára vonatkozóan.

Végül még egy szegedi vonatkozású hír az OST-ről: a műsorpályázat riport-kategóriáját az Apáthy Stúdió „Szimbiózis" című riportmontázsa nyerte.

KOMÁROMI ZOLTÁN

Konzultáció

A József Attila Diákotthonban október 19-én este *Avar János*, a Magyar Nemzet főmunkatársa konzultációs előadást tartott a szovjet—amerikai kapcsolatokról.

Mi újság náluk?

Ezzel a kérdéssel kerestük fel a „lapérdekelt" felsőoktatási intézményeinket, hogy tájékoztatást kapjunk az ott működő művészeti csoportok munkájáról. A kérdésfelvetés annál is inkább indokolt, mivel napilapjainkból (és újságunkból is) egyre gyakrabban értesülhetünk sikeres külföldi és hazai szerepléseikről, fesztiválokon, fiatalokból álló művészeti csoportok találkozóin elért szép eredményeikről, versenyeken szerzett díjakról. Hétköznapi tevékenységükről, gondjaikról, terveikről viszont keveset hall a külvilág. Hogy *mit végeztek a nyáron, mivel foglalkoznak jelenleg, mire készülnek?* Ez kiderül a megkérdezettek válaszaiból.

Dr. Simoncsics János, a *JATE* közművelődési főelőadója:

— Vegyük sorjában! A *Szegedi Egyetemi Színpad* július első felében a Pozsonyban megrendezett egyetemi—főiskolai színjátszó fesztiválon vett részt, ugyanennek a hónapnak a végén pedig a TIP '77 elnevezésű kéthetes szemináriumon. Szeptember első napjaiban került sor a szokásos felkészülési táborra, majd egy héten át a turkui testvéregyetem meghívásának tett eleget a színpad. Sokan megkérdőjelezték ezt az utazást, mondván, hogy hosszabb ideje ugyanazokkal a darabokkal lépnek fel. Nos, azt azért tudni kell, hogy egy újabb előadás létrehozása igen komoly technikai előkészületekkel jár együtt. Teremprobléma és raktárhiány akadályozza jelenleg munkánkat, s természetesen az új emberek beilleszkedéséhez is

időre van szükség. Hogy mire készül a társaság? Egyrészt *a 60. évforduló és az Ady-centenárium méltó megünneplésére.* Az utóbbi műsort november 26-án mutatják be. Már folynak a tavaszi fellépésekre tervezett *két új darab* próbái. Ezzel együtt a színpad szorgalmasan készül a márciusi Szegeden megrendezésre kerülő egyetemi—főiskolai kulturális napokra.

Az *Egyetemi Énekkar* szeptemberben ugyancsak egyhetes felkészülési táborban vett részt. Sikerült sok új tagot megnyerni a kórus számára. Újdonság, hogy szerződést kötöttünk a Szegedi Nemzeti Színházzal, melynek keretében *az énekkar fellép a Borisz Godunov című opera előadásában.* A kórus október 14-én az Egyetemi—főiskolai Filharmóniai Bérlet programjában is szerepelt, barokk kórusműveket adott elő. Az énekkar tagjai *új műsorukat november 20-án mutatják be a Dómban, majd egyhetes NSZK-beli utazáson vesznek részt.*

A *JATE Néptánccsoport* programja is sűrített volt az ősz elején. Próbák, táncházak váltogatták egymást. Most *új repertoár* kialakításán fáradoznak, s készülnek a márciusi kulturális napokra.

●

A *Szegedi Orvostudományi Egyetem Színpada* szeptemberben tartotta alakuló ülését. A szakmai irányító *Teszáry Gábor*, a SZOTE-klub vezetője lett. Életükről ő számolt be:

— Színpadunk nagy feladatokra készül. Ezt igazolja az is, hogy az ősz elején egyesült az Általános Orvostudományi Kar és a Gyógyszerésztudományi Kar irodalmi színpada. Jelenleg az előkészületi stádiumban vagyunk, a társaság most a november végén bemutatásra kerülő *Ady-emlékműsor*ra készül. Megkezdtük a *Passió magyar versenyben* című előadásunk próbáit, valamint 20 perces versenyprogrammal — José Triana: *Gyilkosok éjszakája* című drámájával — készülünk a tavaszi kulturális napokra.

*Néptánccsoport*unk minden héten két alkalommal tart próbákat, nagy segítséget jelent, hogy azokat *Nagy Albert*, az ÉDOSZ Táncegyüttes vezetője irányítja. Az együttes tagjai komoly szerepet játszanak a klubban a néptáncok megszerettetésében.

A *Fotókör* tagjai más városok hasonló köreivel tartják rendszeresen a kapcsolatot, több helységben volt már kiállításuk. A „hazai" közönség előtt *novemberben mutatkoznak be* tárlatukkal.

●

A *Juhász Gyula Tanárképző Főiskola* művészeti csoportjainak tevékenységét *Bencsik Erzsébet* kultúrfelelős ismertette:

— Az *Irodalmi Színpadon* belül természetes személyi változásokra került sor, a volt negyedévesek elmentek, helyükre az augusztusi Gólyatáborban való fellépés révén sikerült sok elsőst toboroznunk. „Szervezeti" szempontból is átalakulás történt, a színpad két részre oszlott. *A Diákszínjátszó csoport két új darab bemutatására készül.* A társaság másik része elsősorban *jó szavalók*ból tevődik össze, ők különböző *ünnepségeken, kulturális rendezvényeken szerepelnek.* KISZ-bizottságunk fellépési lehetőségeikről is gondoskodik: *kulturális szerződést kötöttünk a hódmezővásárhelyi Komócsin Zoltán Szakközépiskolával, ahol a szinjátszó csoport előadásokat tart, a versmondó gárda pedig az iskola ünnepi műsorainak kialakításában segédkezik* és működik közre. Megoldódik a technikai problémájuk is: október 17-i ülésén a Közművelődési Bizottság ötezer forintot adott a hiányok pótlására. Fontos feladatuk a márciusi kulturális napokra való felkészülés.

*Néptánccsoport*unk szeptemberben alakult meg, s ez is két részre tagolódik: kezdőkre és haladókra. Gondot jelent, hogy egyelőre nincs felnőtt-szakember vezetője az együttesnek. Első ízben a Gólyabálon léptek fel, amihez *sok segítséget kaptak a JATE népi táncosaitól. Ezt ezúton köszönjük nekik.* Jelenleg intenzív próbákon vesznek részt táncosaink, bár egy önálló produkció összeállításához még időre van szükség.

A főiskola női, illetve *vegyeskara* eddig is sok szép eredményt ért már el. Az idén is jó munkát végeznek, *ünnepségeken valamint az Egyetemi—főiskolai Filharmónia Bérlet keretében lépnek fel.* Az utóbbi bemutatóra november 3-án kerül sor. *December 8-án Ady-emlékestet* rendezünk, amelyen az Irodalmi Színpad és a két kórus is közreműködik.

A *jazz-zenekar* most fellépési lehetőségekre vár, s szállítási nehézségeiket szeretnék minél előbb megoldani.

A művészeti csoportok tehát szorgalmasan készülnek az újabb feladatokra — elsősorban a márciusi egyetemi—főiskolai kulturális napokra. Ez a lendület — reméljük — élvezetes, színvonalas produkciókat eredményez!

SZ. Z.

20 éves a Művészeti Kollégium

1957-ben a politikai konszolidáció első hónapjaiban egyetemünkön is felmerült *az ifjúság magasabb szintű általános műveltségének biztosítása.* Mindinkább előtérbe került az a követelmény, hogy hallgatóink a szakmai tudás mellett olyan ismeretekre tehessenek szert egyetemi tanulmányaik folyamán, amelyek általános műveltségi körüket és ismereteiket bővítik, politikai tájékozottságukat, művészeti, esztétikai látásukat szélesítik, valamint biztosítják a tudományos—technikai forradalom eredményeinek és a sokoldalú marxista ismereteknek a megszerzését.

Ezek az okok voltak azok, amelyek létrehozták a ma már országosan ismert, és dicsekvés nélkül mondhatjuk, elismert *Collegium Artium et Polytechnikumot.* Húsz esztendő valóban nem nagy idő, mégis, hogy mit jelentett a magyar közművelődésben, hatásában milyen eredményeket mondhat magáénak, túlzás nélkül állapíthatjuk meg, hogy *az elmúlt húsz esztendő valóban jelentős kulturális tett egyetemünk életében és talán jelent valamit a magyar közművelődésben is.* 1957-ben még nem volt szó egyetemi berkekben a közművelődés fontosságáról. Az egyetem falain belül néhány lelkes ember — *dr. Bólya Lajos* egyetemi tanár, *dr. Káldor János* főiskolai tanár — látta és talán érezte is, hogy az általános műveltség permanens folyamatában olyan kulturálódási lehetőséget kell nyújtani az egyetemi fiataloknak, melyet életútjuk folyamán jól használhatnak és melynek megszerzése a későbbi időkben részükre már sokkal nehezebben volna megvalósítható.

A művészeti kollégiumok iránt már az első évtől kezdve nagy volt az érdeklődés. Az egyes szekciókban a legkiválóbb és elismert nevű előadók mondják el mindazt, amit tudni kell s talán illik is az egyetemet végzett fiataloknak.

Szabad legyen ezzel kapcsolatban idéznem *dr. Haraszty Györgyné* művészettörténészt: *„Ami Szegeden van, az kultúrmisszió s ezt nekünk segíteni kell, mert ez egyedülálló a magyar egyetemek történetében".* De a többiek is: *dr. Németh Lajos, dr. Székely György, dr. Pogány Frigyes, dr. Mezei Árpád, dr. Vitányi Iván, Winkler László* és sokan mások hasonlóan nyilatkoztak. Nyilván ez hozta közénk ezt a sok neves tudóst és művészt is. Bizonyára ők is érezték, hogy itt nem egyéni elgondolásról van szó, hanem valóban konkrét köznevelési munkáról.

Nagy érdeme a művészeti kollégiumainknak, hogy *sok fiatal éppen ezeken az előadásokon kapott teret és lehetőséget kezdődő, bontakozó művészetének bemutatására.* A magyar fiatal zenei művészgárda először a zenetudományi szekcióban lépett fel: *Baranyai László, Matuz István, Onczai Csaba, Kocsis György, Tokody Ilona, Faragó Laura, Bárdi Sándor.* A színháztudományi szekció nevelte *Csemer Gézát, Dunai Tamást.*

Másik nagy jelentősége a mi művészeti kollégiumainknak, hogy *megtanítjuk hallgatóinkat a szabad idő megfelelő tartalommal és igényességgel való kitöltésére.* Talán az sem lebecsülendő eredményünk — s ezt a visszajelzésekből tudjuk —, hogy egyetemünkről kikerült fiatalok sokaságát lehet bevonni a közéleti munkába.

A filmtudományi szekcióban három területen folyik az ismerkedés a filmművészettel: *Art Kino, Filmesztétikai Kör és Filmklub.* Ennek a szekciónak a nevelő hatását és erejét mi sem bizonyítja jobban, mint hogy nagyon sok hallgatónk a látottak és hallottak alapján kapott kedvet ahhoz, hogy behatóbban foglalkozzék filmesztétikai és filmtörténeti kérdésekkel. Munkahelyükön filmklubokat hoznak létre, előadásokat tartanak, a filmművészet lelkes hirdetőivé válnak.

A Collegium Artium egyik igen jelentős szekciója volt a Közművelődési. Ennek keretén belül hallgatóink már 1957 novemberében kimentek Csongrád megye kisebb falvaiba, településeibe. Ezt a munkát mind a mai napig folytatják hallgatóink, de már Bács-Kiskun és Békés megyékben is. A szekció ma már rangot vívott ki egyetemünkön, mert két féléves speciális kollégiumként választható. Célunk az volt, s ma is az, hogy passzív közművelődési munkásokból aktívakká váljanak.

A Collegium Polytechnikum, ha nagyságrendben nem is, de tartalmában *méltó társa a művészeti kollégiumoknak.* Ebben a szekcióban arra törekedtünk, hogy az érdeklődő hallgatóink ismerjék meg a természettudományok legújabb problémáit a JATE, a SZOTE kiváló tudósainak előadásaiból.

A Forum Artium keretében gondoskodtunk arról is, hogy költői, írói adottságokkal rendelkező fiataljaink szerzői esteken mutatkozzanak be. A *Szegedi Fiatalok* című antológia első kötete hamar vevőközönséget talált, s az abban megjelent fiataloknak ma már 28 kötete van. Ők ma is jelen vannak a magyar irodalomban. Most vár kiadásra a második közös kötetük.

Természetes, hogy *a művészetek megismerésére és értésére nevelő munkánkba szívesen és nagy számmal kapcsolódtak be városunk más intézményei,* a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola rajz és zene tanszéke, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Szegedi Tagozatának művész tanárai és növendékei, a Tömörkény István Művészeti Szakközépiskola tanulói, a Szegedi Nemzeti Színház művészei, a szegedi Filmharmónikus Zenekar tagjai. *A Collegium Artium et Polytechnikum nemcsak az egyetemi és főiskolai fiataloké,* hanem nagyon sok előadáson láthatjuk városunk különböző rétegeinek képviselőit is.

Köszönet illeti azokat az előadókat, akik kérő szavunkra időt és lehetőséget találtak arra, hogy eljöjjenek közénk. Húsz év alatt nem maradt el húsz előadás a meghirdetettek közül, pedig félévenként átlagban 52 előadás hangzik el. Tudjuk, akik idejönnek: *„Éhe a Szónak, éhe a Szépnek"* vezeti őket.

GRUBER LÁSZLÓ